

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

Despre proba testimonială de d. D. Alexandresco.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Inalta Curte de casație și justiție, s. I: *Ministerul Domeniilor cu Grigore Filipin.*

Idem, s. II: *Ministerul de Finance cu N. Călin, tutorele minorei Olga, fică naturală a defunctei A. Lelescu.*

Curtea de apel din Galați, s. I: *Banca Agricolă Sursala Brăila cu G. R. Daniilescu.*

DESPRE PROBA TESTIMONIALĂ

Ne propunem de a trata într-o serie de articole despre proba testimonială, materie vastă și însemnată, care este de practica zilnică.

Incepem studiul prezent prin câte-va considerațiuni generale asupra acestei dovești pe care legiuitorul o vede cu ochi puțin favorabil.

Considerațiuni generale

Proba testimonială este aceea care rezultă din depozițiile sau declarațiile persoanelor (marturior) cari au auzit sau vădut faptele ce urmează a fi stabilite.

Codul francez mai vorbește încă la contractul de căsătorie (art. 1415, 1442, 1504, § 3) de o specie de dovadă testimonială, numită *par commune renommée* (1) Ea consistă în aceasta că marturii nu declară numai ceea ce au auzit și vădut *propriis sensibus*, ci încă și ceea ce au auzit de la alții, în privința faptelor litigioase, arătând și opinia ce ei și-au putut forma în privința acestor fapte. Această dovadă, cu totul excepțională (2), a fost cu drept cuvânt înlăturată

(1) Cuvintele *commune renommée* înseamnă: opinie în deobște răspândită. Această dovadă, necunoscută în legea noastră, este periculoasă, pentru că opinia ce se formează în public despre un lucru este adese-ori exagerată.

(2) Cpr. Arutz, III, 380. Rolland de Villargues, Répert. *Commune renommée*, 7. Laurent, V, 11. Baudry, II, 1251. Labbé, nota în Sirey, 93. 1. p. 33 urm. Demolombe, XXX, 229. Aubry et Rau, VIII, § 761, in fine, p. 298. Garsonnet,

de legiuitorul nostru. Marturul, în adevăr, nu este chemat a și arăta părerea, nici a dice ceea ce el a auzit de la alții, ci a spune cunoștința ce el are personal asupra faptelor care fac obiectul litigiului.

În dreptul roman, în vechiul drept francez, până la ordonanța din Moulins, care este din anul 1566, și în dreptul nostru anterior (3), proba testimonială era admisă fără nici o restricție, soluție admisă și astăzi în Anglia (4), în America, în Spania (5), în Portugalia (6), în Germania (Cod de proced. civ. din 1877) (7), în Austria art. 883 C. civ.) (8) și în alte țări; de unde rezultă că proba testimonială va fi admisibilă în România pentru dovedirea unei convențiuni a cărei sumă

Pr. civ., III, § 855, p. 78 (ed. a 2-a, 1899). Baudry, *Le Courtois*, etc.; *Contrat de mariage*, I, 560 (ed. a 2-a, 1901). C. Douai, Sirey, 66. 2. 61.

(3) Cpr. Cas. rom. C. Iași și București. Bulet. S-a 1, 1883, p. 324. *Dreptul* din 1885, No. 5 și din 1883, No. 40. Bulet. Cas. S-a 1, anul 1890, p. 41, 434 și 805. *Dreptul* din 1894, No. 33 și din 1895, No. 5. Bulet. S-a 1, 1894, p. 1236 — Și căsătoria se putea, în dreptul nostru anterior, dovedi prin martori. Trib. Suceava. *Curierul Judiciar* din 1896, No. 45. Aceiași soluție era admisă și în privința testamentelor. (V. art. 738, C. Calimach). Cpr. Cas. rom. *Dreptul* din 1897, No. 8.

(4) V. Er. Lehr, *Dr. civ. anglais*, p. 482, No. 685. — Cu toate acestea, de câte ori o convenție sau un act de dispoziție de bunuri au fost constatate prin acte scrise, numai actul sau copia lui certificată poate să facă dovadă în justiție, și proba testimonială nu poate să altereze, să contradică sau să modifice conținutul actului. Vezi *Dictionn. de dr. comparé* (Paris, Bruxelles, La Haye și Berlin), fascic. III (*Anglèterre*), p. 56, operă la care am colaborat și noi.

(5) «Dovada testimonială va fi admisă, zice art. 1244 din Codul spaniol de la 1889, în toate casurile în care ea n'a fost expres oprită».

(6) Cpr. art. 2506 din Codul portughez de la 1867, care se exprimă aproape în aceeași termenii ca și art. 1244 din Codul spaniol. Art. 2507 și 2508 din Codul portughez nu admit însă proba testimonială în contra și peste ceea-ce coprinde un act autentic de cât atunci când el este defăimat de falș.

(7) Cpr. Alex. Degré, *Dreptul* din 1895, No. 64.

(8) «Un contract, zice art. 883 din Codul austriac (1176 C. Calimach), poate să se facă prin viu graiu sau înscris, în fața judecătoriei, sau afară de judecătorie, cu marturii sau fără marturii. Această diversitate de formă nu produce nici o deosebire în privința puterii obligatorii, afară de casurile anume determinate de lege». Cpr. Cas. rom. *Dreptul* din 1895, No. 5 și Bulet. S-a 1, 1894, p. 1236.

ar fi mai mare de 150 lei, încheiată în una din aceste țări, de exemplu în Anglia, între un Român și un străin și chiar între doi Români; fiind-că este de principiu că mijloacele de dovedire ale obligațiilor se regulează după legile țării în care s'a încheiat contractul.

Proba testimonială va fi admisă în România în contra art. 1191: 1° pentru că, în specie, este vorba de o chestiune de formă; și 2° pentru că părțile sunt presupuse a nu fi făcut un act scris tocmai din cauză că au avut în vedere legea țării în care au contractat. Această soluție este admisă de toți autorii, afară de Mittermaier și de Linde⁽⁹⁾.

Dacă însă convenția a fost încheiată în România, legea română va fi aplicată, chiar dacă marfa ar urma să fie predată în Anglia⁽¹⁰⁾.

Dar dacă proba testimonială era admisă fără nici o restricție în legile noastre anterioare, un singur martur nu era suficient, tot conform principiilor dreptului roman: *Testis unus, testis nullus*⁽¹¹⁾ sau *voix d'un, voix de nun*, după cum se exprimă un vechi autor (Loysel). «Iar de va fi o mărturie credincioasă și adevărată, dice pravila lui Matei Basarab, mărturia lui să nu se crează, ci numai doi sau trei marturi, cum 'i cuvântul scripturei (glava 22)⁽¹²⁾.

⁽⁹⁾ Veđi Massé, *Dr. comm.*, II, 770. Laurent, *Dr. internat.*, VIII, 37 urm., 45. Bonnier, 933. Aubry et Rau, I, § 31, p. 170, text și nota 77 *ter* (ed. a 5-a); p. 112 din ed. a 4-a. Félix-Demangeat, *Dr. international*, I, 233. P. Fiore, *Idem*, 319. T. Huc, I, 174. Asser et Rivier, *Dr. international*, 81, p. 167 a trad. Schina. A. Weiss, *Tr. élément. de dr. international privé* (ed. a 2-a, 1890), p. 810. Cas. fr. D. P. 80. 1. 447. Sirey, 80. 1. 413. *Dreptul* din 1881, No. 4. Trib. Paris. *Journal Clunet*, anul 1887, p. 332. G. Amiens. *J. Clunet*, anul 1900, p. 977. Curtea din Paris a făcut aplicațiunea acestui principiu în privința dovedirii unei căsătorii contractată la New-York. D. P. 73. 2. 59. Sirey, 73. 2. 177.— Curtea din București a decis de asemenea că o căsătorie celebrată în Rusia nu poate fi dovedită de cât conform legilor rusești, adecă prin un act scris trecut în registrele parohiei, iar în cas de insuficiență a acestei probe, prin depozitiile sub prestare de jurământ a marturilor cari au asistat la această căsătorie (art. 27, 28, S-a III, cap. I, *Swodd zakonoff*). Veđi *Dreptul* din 1901, No. 32 și *Curierul Judiciar* din același an, No. 33. Cpr. A. Weiss, *Tr. th. et pratique de dr. intern. privé*, IV, p. 12 urm. Despagnet, *Dr. internat.*, 271. V, și adnotația noastră din *Curierul Judiciar*, No. 33 din 3 Mai 1901.— *Contră*. Mittermaier (*Archiv für civilistische Praxis*, t. 13, p. 315 urm.), care aplică, în privința admisibilității probei testimoniale, legea locului unde se judecă procesul, sub cuvânt că proba neavând de scop de cât convingerea judecătorului, el nu poate să și formeze această convingere de cât din elementele autorizate de legea țării sale. Veđi t. I, partea I, a lucrării noastre, p. 96, text și nota 1, precum și tratatul nostru în limba franceză, p. 414, 415.

⁽¹⁰⁾ Cas. rom. Bulet. S-a II-a, anul 1893, p. 1015.

⁽¹¹⁾ Cpr. L. 9, § 1, Cod., *De testibus*, 4. 20 și L. 12, Dig., *De testibus*, 22, 5.

⁽¹²⁾ Cpr. art. 1176, 1339 Cod. Calimach; art. 35, partea VI, capit. 2, Cod. Caragea. «Un martur singur, ca nici unul ne șocotește», dice acest din urmă text. Cpr. C. Galatz, *Curierul*

Astădi, un singur martur e suficient, dacă el inspiră încredere justiției⁽¹³⁾; căci judecătorii fondului apreciază în mod suveran dacă declarația marturilor este sau nu sinceră⁽¹⁴⁾.

Mijloacele de probațiune sunt cârmuite de legea care era în vigoare în momentul contractului. Acest principiu este necontestabil și necontestat, fiind că dovada este inerentă însuș fondului dreptului și constituie pentru părți un drept câștigat, care ar fi violat dacă s'ar aplica o altă lege (art. 1 C. civ.)⁽¹⁵⁾.

De aceea, s'a decis de nenumărate ori că o convenție matrimonială, încheiată sub Codul Calimach sau Caragea, poate astădi fi dovedită prin marturi, între părțile contractante conform principiilor de atunci (cpr. art. 1616 C. Calimach), pentru că formalitatea transcrierii, introdusă la

Judiciar din 1896, No. 29. Tot ast-fel se exprimă și Codul lui Andr. Donici, art. 5, capit. 22. «Mărturisirea unui martur singur nu se ține în samă». Aceiaș regulă este admisă în legile lui Moise (Deuteron. capit. 17, v. 6 și capit. 19, v. 15), în Koranul lui Mahomet (capit. II, § 282), etc. Veđi t. V a lucr. noastre, p. 81, nota 2 și tr. nostru în limba franceză, p. 407, nota 2. Veđi în privința dreptului musulman, pe lângă autorii citați în tratatul nostru în limba franceză, *Le droit musulman de Tornauw*, traducere Eschbach (1860), p. 274. În privința vechiului drept francez, care admitea aceiaș regulă, veđi Pothier, *Oblig.*, II, 817 și *Proc. civ.*, X, 186.

⁽¹³⁾ Cpr. Bédarride, *Du dol et de la fraude*, I, 253. Larombière, V, art. 1353, No. 9.—Dacă marturii ascultați merită sau nu încrederea justiției, aceasta este o chestie de fapt. Cas. rom. Bulet. S-a 1, 1890, p. 330; anul 1891, p. 956; anul 1897, p. 1188. Bulet. anul 1899, p. 210 și 478.

⁽¹⁴⁾ Cas. rom. *Curierul Judiciar* din 1899, No. 21 și 29. Bulet. 1898, p. 190. «Ideoque divus Hadrianus rescripsit, eum qui judicat, magis posse scire quanta fides habenda sit testibus». L. 3, Pr., Dig., *De testibus*, 22, 5.— Dreptul ce au instanțele de fond de a constata faptele într'un mod suveran și de a aprecia forța probantă a probelor făcute de părți, nu poate însă merge până a afirma că acele probe constată contrariul faptelor arătate în mod expres în ele; căci în acest cas, asemenea afirmațiuni constituiesc erori grave de fapt. Ast-fel este casabilă hotărârea instanței de fond, când întemeindu-se pe depunerile unor marturi, conține erori evidente asupra arătărilor lor, privind ca tăgăduite de densii faptele afirmate de ei în mod precis, ceea ce nu mai constituie o apreciere sau interpretare de mărturisiri, ci o eroare de fapt care conduce la un rezultat eronat. Cas. rom. *Curierul Judiciar* din 23 Sept. 1901, No. 60.

⁽¹⁵⁾ Cas. rom. Bulet. S-a 1, anul 1889, p. 303. *Dreptul* din 1895, No. 5 și Bulet. S-a 1, 1894 p. 1236. Bulet. 1891, p. 237. *Dreptul* din 1897, No. 8 și Bulet. S-a 1, 1896, p. 1463. G. Chambéry. Sirey, 86. 2. 217. Cas. fr. D. P. 76. 1. 430. Bonnier, 923. Laurent, I, 230. Mourlon, I, 71. Marcadé, I, 54. Demolombe, I, 54. T. Huc, I, 82. Thiry, I, 31. Aubry et Rau, I, § 30, p. 127 (ed. a 5-a); p. 78 din ed. a 4-a. Arntz, I, 58. Baudry, I, 58, și toți autorii. Veđi t. I a lucr. noastre, partea I, p. 60 și tratatul nostru în limba franceză, p. 91, text și n. 2 și p. 413.—Comite deci o omisiune esențială și violează art. 1 din Codul civil, instanța de fond care omite de a se pronunța asupra probelor pentru determinarea epocii confecționării actelor făcute sub legea veche, când cererea supusă judecăței atarnă de pronunțarea sa asupra acestui punct. Cas. rom. *Dreptul* din 1897, No. 8 și Bulet. S-a 1, 1896, p. 1463.

1832, prin Regulamentul organic, nu este privitoare de cât la interesul terțiilor⁽¹⁶⁾.

Tot în puterea acestor principii s'a decis că legile noi, relative la dovedirea căsătoriilor, filiațiunii și a tuturor actelor stărei civile în genere, nu sunt aplicabile căsătoriilor, filiațiunii și actelor stărei civile petrecute sub legea veche⁽¹⁷⁾. S'a decis însă, conform opiniei generale, atât de Curtea din București cât și de cea din Iași că regulile statornicite de legea nouă, în privința dovedirii filiațiunii naturale, se aplică chiar nașterelor petrecute sub legea veche, când ele n'au fost stabilite sub imperiul acelei legislațiunii⁽¹⁸⁾.

În cât privește însă formele stabilite de lege pentru administrarea dovedei în justiție, se va observa legea nouă, pentru că aceste forme fiind legi de procedură, aparțin domeniului public, și ca atare, pot în tot-de-auna fi schimbate de legiuitor⁽¹⁹⁾. Ast-fel, marturii cărî s'au admis potrivit legii vechi, nu vor presta astăzi jurământul la biserică, după cum dispune Codul Caragea (art. 33, 34, Partea VI, capit. 2), ci înaintea tribunalului, conform art. 196 Pr. civ.

D. Alexandresco

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I
Audiența de la 30 Mai 1901

Președenția D-lui G. R. LAHOVARI, Președinte
Ministerul Domeniilor cu Grigore Filipin

Bâlcuiri.—Interdicție ilegală din partea statului de a se ține bâlcuiri.— Responsabilitatea statului.

Statul este răspunzător dacă dă ordine și împiedică prin prepușii săi, ținerea unui bâlcu într'o comună, dacă se constată că interzicerea ținerei acestui bâlcu a fost ilegală, adică dacă dreptul de a

⁽¹⁶⁾ Cas. rom. Dreptul din 1873, No. 43. Bulet. S-a 1, anul 1873, p. 57. Cas. rom. Secții-unite. Bulet. 1876, p. 685. Bulet. S-a 1, 1885, p. 517. Bulet. S-a 1, 1889, p. 188. C. Iași. Dreptul din 1890, No. 36 și din 1883, No. 41, consid. de la p. 335, colona 2. C. București. Dreptul din 1875, No. 56 și din 1886, No. 18. Trib. Iași, Prahova, R-Sărat și Dorohoi. Dreptul din 1900, No. 43; din 1899, No. 55; din 1898, No. 57 și din 1897, No. 71.—Tribunalul de Ilfov hotărîse (sub președ. D-lui C. G. Dissescu) că, sub legea veche constituirea dotei era un contract solemn ca și astăzi (Dreptul din 1881, No. 38), însă această sentință a fost cu drept cuvânt reformată de Curte. V. Dreptul, loco cit.

⁽¹⁷⁾ Cas. rom. Bulet. S-a 1, anul 1873, p. 125 și Bulet. S-a 1, 1883, p. 324. Bulet. S-a 1, 1889, p. 274. Bulet. 1890, p. 434. Bulet. S-a 1, 1894, p. 33. Curierul Judiciar din 1894, No. 7. C. București. Dreptul din 1885, No. 40.

⁽¹⁸⁾ Veđi Dreptul din 1885, No. 67 și din 1889, No. 62. Cpr. și Trib. Ilfov. Dreptul din 1885, No. 41. Conform: Laurent, I, 190. Demolombe, I, 42. T. Hue, I, 66. Baudry et H. Fourcade, Des personnes, I, 145.—Contră. Merlin, Répert. V^o Effet rétroactif, S-a III, § 2, art. 7, No 3, t. V, p. 550 (ed. din 1827). Mailher de Chassat, Réroactivité des lois (1845), I, p. 256 urm. Bonnier, 926. C. București. Dreptul din 1885, No. 40.

⁽¹⁹⁾ Laurent, I, 231. Marcadé, I, 55. Bonnier, 924. Veđi și t. I, partea I a lucr. noastre, p. 61.

se ține bâlcu pe teritoriul acelei comune exista de mai înainte și nu fusese nici odată interzis.

Decisiunea 238/901. — Respins recursul făcut de Ministerul Domeniilor contra decisiunii Curței de apel din Craiova, secția I, No. 97/900 în proces cu Grigore Filipin.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d. consilier C. C. Ștefănescu;

Pe d-nii avocați Dobrescu și C. Disescu în desvolta-rea motivelor de casare; și

Pe d. avocat M. E. Schina în combateri.

Deliberând,

Asupra primului motiv de casare:

«Exces de putere și nemotivare.

«Curtea zice că actele prezentate constată că bâlcu a fost oprit din ordinul dat prefectului de Ministerul de Interne și Ministerul de Domenii printr'un act de autoritate;

«Ori, dacă ordinul Ministerului de Domenii s'ar lua ca un act de autoritate, ceea ce nu este putere judecătorească nu era competente să judece și să condamne statul la despăgubiri; aceasta este și jurisprudența înaltei Curți;

«Dacă ordinul Ministerului de Domenii nu poate fi luat ca un act de putere executivă, căci ea nu aparține de cât Ministerului de Interne, Ministerul de Domenii ca administrator al averei sociale trebuie considerat ca un particular, și ca particular nu poate avea de cât responsabilitatea art. 1000 și urm. C. civ. pentru proprii săi funcționari.

«Ministerul de Domenii ca orî-ce particular, dacă s'ar fi adresat puterii executive când s'a simțit leșat, aceasta e un drept comun, care, când autoritatea l'a executat în mod nedrept, nu poate da loc la despăgubire de cât când se constată rea credință din partea reclamantului;

«Pe lângă aceasta, Curtea nici n'a avut între acte acest ordin al Ministerului de Domenii, și nu știu pe ce se bazează condamnățiunea sa la despăgubire».

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care rezultă că Ministerul Domeniilor—recurentul de azi—în anul 1898 împiedicând prin prepușii săi pe Grigore Filipin—intimat în recurs—de a mai ține bâlcu din cătunul Rîurenî, intimatul a chemat în judecată pe stat, reprezentat prin Ministerul Domeniilor, pentru a'î recunoaște dreptul de a ține bâlcu în zisa localitate, și pentru a fi condamnat la despăgubirea prejudiciului cauzat; că Curtea de fond, constatând că bâlcu s'a ținut din vechime, atât pe moșia Căzăneștii, proprietatea părintească a reclamantului Filipin, cât și pe o moșie a statului ce a fost vândută în urmă lui Filipin, fără ca statul să fi făcut vre-o rezervă în ce privește bâlcu, prin decisiunea supusă azi recursului, a recunoscut intimatului Gr. Filipin dreptul de a ține bâlcu din Rîurenî pe proprietatea sa părintească din Căzăneștii cum și pe moșia cumpărată de la stat, și a condamnat pe Ministerul Domeniilor să plătească intimatului 2000 lei despăgubiri pentru daunele cauzate.

Considerând că Curtea de fond constată în fapt că după cererea și intervenția Ministerului Domeniilor—puterea executivă a împiedicat pe Filipin să țină bălciul; că prin urmare, Ministerul Domeniilor, fiind responsabil de prejudiciul cauzat prin această intervenție, ce s'a constatat că a fost nedreaptă, cu drept cuvânt a fost condamnat de Curtea de fond la despăubiră; și așa fiind, sus arătatul motiv de casare devine neîntemeiat.

Asupra motivului II :

«Violarea art. 66 din legea județeană a principiului de drept public care consideră dreptul de bălciul ca un drept regalian sau ca o pură toleranță; violarea art. 3 din Cod civil care oprește contractele contrare ordinii publice; violarea art. 1844 C. civ. care nu supune prescripțiunii de cât drepturile care intră în comerțul particularilor;

«Dreptul de bălciul care nu trebuie confundat cu dreptul de a face comerț a fost și este scos din domeniul particularilor și nu se acordă de cât în urma unei autorizații indrituite.

«Curtea în loc să constate dacă a existat sau nu o astfel de autorizație stabilește un drept de bălciul prin toleranță, prescripțiune și convenții particulare, ca pentru oricare drept care intră în patrimoniul particularilor.

«Am ridicat la fond ambele aceste motive care sunt de ordine publică și ar fi putut fi ridicate și direct la Curtea de casație».

Considerând că acest motiv nefiind propus dinaintea Curței de fond, nu mai poate fi ridicat azi, omisio medio înaintea Curței de casație;

Asupra motivului III :

«Violarea dreptului de apărare, esces de putere și nemotivare.

«Reclamantul Gr. Filipin alegând că a avut bălciul altă dată pe moșia sa părintească, pe locul cu embatic rescumpărat de la stat cu actul No. 2254/71, și pe locul de 4 și jum. hectare cumpărat de la stat cu actul No. 1382/95, trebuia să dovedească acest fapt ca constant.

«În cazul de față din pretinsele acte scrise prezentate de Filipin nu reese cătuși de puțin acest drept.

«În adevăr nici în actul de embatic și nici în actul de rescumpărare nu se vorbește de răscumpărare și cumpărarea vre-unui loc în bălciul, sau cu dreptul de a face bălciul; iar anchetele administrative nici dovedesc fapte contrarii statului, nici au fost făcute contradictoriu cu Ministerul Domeniilor; ele au fost făcute cu ocazia tulburărilor în bălciul statului, din care unele au dat chiar loc la hotăriri care s'au casat prin decizia acestei Inalte Curți cu No.

«Am propus proba cu martori ca să dovedesc că în fapt nici odată n'a fost bălciul nici pe pretinsul loc părintesc, nici pe cele-lalte două locuri. Instanța de fond prin aceia că respinge acest unic mijloc de apărare al statului, declarându-l inutil față de actele exilate de reclamant, comite un esces de putere și violează dreptul de apărare, lipsind pe stat de unca sa probă, fără a motiva înlăturarea ei, căci nu se poate considera ca

motivată în deajuns susținerea Curței că 'și-ar fi format convingerea contrarie din actele reclamantului, de oare-ce statul cerea proba testimonială tocmai spre a dovedi că e inexact în fapt ceea ce instanța de fond pretinde că ar rezulta din actele reclamantului».

Considerând că Curtea de fond, prin considerantele deciziunii sale, discutând toate actele prezentate de intimatul Filipin în sprijinirea acțiunii și ținând seamă și de rezultatul constatăreii locale efectuată de tribunal, stabilește în fapt, că pe proprietatea lui Gr. Filipin s'a ținut bălciul continuu din vechime, și că dânsul în totdeauna a exercitat acest drept; că față cu probele exhibate în justiție, Curtea 'și-a făcut pe deplin convingerea despre exercitarea acestui drept de către Filipin, și ascultarea de noi martori nu ar fi de natură a 'și schimba convingerea;

Considerând că astfel fiind, nu se mai poate susține că Curtea de fond nu a motivat inutilitatea probei testimoniale invocate de stat, și prin urmare și acest ultim mijloc de casare este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 10 Septembrie 1901

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Ministerul de Finance cu N. Călin, tutorele minorei Olga, fiică naturală a defunctei A. Lelescu

Pensii.— Femeia ocupând funcțiuni publice. — Copii naturali.— Dacă pot veni la pensie ca urmași ai mamei lor funcționară publică. — (Art. 9 din legea pensiilor civile de la 10 Maiu 1890).

Copilul natural al unei femei funcționară publică, nu are dreptul la pensie după moartea mamei sale, cum are copilul legitim sau legitimat, pentru că dreptul la pensie nu se regulează după considerațiile dreptului civil și ale dreptului de moștenire precum e regulat de Codul civil, ci numai după dispozițiile ale însăși legii de pensie care nu prevede și pe copii naturali printre urmașii funcționarului ca având drept la pensie.

Deciziunea 240/901. — Casată, decizia Curței de apel din Iași, s. I cu No. 121/901 după recursul făcut de Ministerul de Finance în proces cu N. Călin.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier D. Cuculi;

Pe d-l avocat Petraru, din partea Ministerului de Finance, în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l procuror de secție St. Stătescu, în conclusioni, fiind minore în cauză.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare :

I, II și III. «Violarea art. 9 al. 2 din legea pensiilor civ. de la 10 Maiu 1890. Acest art. rău interpretat și rău înțeles de majoritate dispune printr'un text clar și lămurit că se admit la pensie numai copii legitimi și legitimați, deci nu poate fi vorba nici de silențiu

legei, nici de admiterea copiilor naturali la pensie conform cu art. 9 citat. Pensiuinea a fost cerută pe seama ficei naturale și în virtutea art. 11 din leg. pens. ce prevede pe orfanii tatălui. Comisiunea nu a respins cererea pe motiv că minoara este fica unei femei funcționare, ci pentru că nu avea tată. Sine patre, nec gentem, nec familiam habes și că ast-fel era necunoscută legii de pensie, cu care nu se înrudea răposata mamă.

IV. «Exces de putere și necompetință. Curtea nu a judecat cauza supusă judecăței sale. Ea a făcut fără competență o nouă lege ad-hoc, în virtutea căreia sunt asimilați copii naturali cu cei legitimi și legitimați, recunoscându-li-se egal dreptul la pensie, ceea ce constituie un exces de putere».

Considerând că după legea pensiilor, oricare funcționar fie bărbat, fie femeie, are dreptul la pensie, nu se poate însă admite că în cazul când femeia funcționară are un copil natural, acesta să aibă dreptul la pensie ca și copilul legitim sau legitimat, pentru că dreptul la pensie nu se regulează după considerațiile dreptului civil și ale dreptului de moștenire precum e regulat de Codul civil, ci numai după dispozițiile ale însăși legii de pensie și nu pot avea dreptul la pensie de cât dacă și întru cât legea pensiilor, recunoaște un drept la pensie ;

Considerând că dreptul la pensie acordat în limitele legii pensiilor nu este un drept patrimonial a cărui deferire să se reguleze după regulile dreptului civil ci este un drept conferit prin legea pensiilor în virtutea contractului de drept public ce există între fie-care funcționar și stat ;

Considerând că legea pensiilor e o lege specială având de scop a regula relațiile funcționarului, după ce încetează de a mai fi în funcțiune și nu putem recurge la dispozițiile Codului civil spre a recunoaște copilului natural al unei femei care a fost funcționară, dreptul la pensie, căci a face aceasta ar fi a nu ține seamă, nici de natura dreptului la pensie, nici de scopul urmărit de legiuitor prin legea pensiilor, prin care a vroit a acorda un ajutor funcționarului său urmașilor lui numai în modul cum anume arată ;

Că, ca copilul natural al femeii fostă funcționară să aibă dreptul la pensie, ar trebui să fie o dispoziție anume în legea pensiilor, ceea ce nu e ; că de aceea decizia Curței de apel supusă recursului a violat principiile în aceasă materie, recunoscând copilului natural un drept la pensie ;

Că prin urmare motivele sunt întemeiate.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, Secția I

Audiența de la 11 Maiu 1901

Președenția D-lui G. G. Ș I Ș M A N, Prim-Președinte

Banca Agricolă sucursala Brăila cu G. R. Danielescu

Deciziunea comercială No. 26/901

Banca agricolă. — Operațiile ce poate și trebuie să facă această instituție. — Gagiū. — Asigurarea bunului amanetat contra incendiului. — Cine trebuie să facă asigurarea. — Neasigurarea lui. — Distrugerea amanetului

prin incendiū. — Cine perde. — Dacă Banca poate fi răspunzătoare față de debitorul gagiist. — (Art. 6 din legea Băncei agricole ; art. 18 din statutele ei ; art. 418, 451 și 481 Codul comercial).

1. Asemănat art. 6, alin. I din legea constitutivă a Băncei agricole, și art. 18 din statutele ei, Banca este îndrituită să facă toate operațiunile compatibile cu scopul său, și în special și cu preferință pentru agricultori, așa că ea împrumută pe agricultori — proprietari de moși sau arendași — contra constituirei unui gagiū, etc.

Din termenii întrebunțați de aceste articole Banca poate face operațiunii de împrumut prin gagiū cu toți aceia care prin natura comerțului lor, fac cu dēnsa operațiunii compatibile cu scopul constituirei acestei Băncei, adică și cu comercianții de produse agricole, căci este de netăgăduit că acei ce fac comerțul cu arendarea produselor contribuiesc, în mare parte, la întinderea și ameliorarea producțiunei agriculturēi.

Tuturor acestor persoane cărora Banca agricolă le poate acorda împrumuturi, le poate acorda și compturi curente pe baza constituirei unui gagiū.

2. Banca agricolă nu poate face împrumuturi dacă amanetul n'a fost mai întēiū asigurat, și dacă cel ce voește să ia bani de la Bancă cu împrumut nu a asigurat amanetul, Banca, înainte de realizarea împrumutului, trebuie să facă asigurarea pe numele său, și aceasta în interesul ei, pentru ca sumele ce a avansat debitorului să fie acoperite, în cas de sinistru, de prima de asigurare la care numai Banca are dreptul cât timp nu a fost achitată.

În cazul când Banca asigură amanetul pe numele său numai pentru suma ce a dat debitorului gagiist, de și el este de valoare mult mai mare, debitorul nu este în drept să reclame și să pretindă că Banca, — în cas de arderea totală a amanetului, — este în culpă și i-a cauzat daune neasigurând amanetul pe totala lui valoare.

De asemenea dacă nici debitorul gagiist nu a asigurat amanetul, nici Banca nu l'a asigurat, atunci, în cas de distrugerea gagiului prin incendiū, perde și Banca și debitorul gagiist, adică Banca perde suma ce împrumutase pe acel gagiū, iar debitorul perde lucrul ce amanetase, fără însă a avea dreptul să reclame ce-va de la Bancă fiind că nu a luat mēsurī de asigurarea amanetului.

S'aū ascultat d-niū avocați Rănișteanu din partea apelantei Banca agricolă și d-niū avocați Săftoiu și N. Ionescu, din partea intimatului în combatere.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de Banca agricolă, sucursala Brăila, contra sentinței comerciale a trib. Brăila, s. II, No. 32 din 24 Februarie 1901 ;

Având în vedere că prin această sentință Banca este condamnată să plătească reclamantului G. R. Danielescu suma de 20000 lei cu procente de la data acțiunei 8 Maiu 1899, plus una sută lei spese, pe motiv că intervenind între părțile contractante actul de gagiū comercial sub No. 17

din 27 Iulie 1898, debitorul a cedat la facerea împrumutului Băncei agricole polița de asigurare, așa că Banca devenind proprietara poliței, nu mai dânsa era obligată a achita primele de asigurare, și orzul pus în gagiū arzând în Maiū 1899, fără ca Banca să fi achitat la timp prima de asigurare, a cauzat reclamantului suma de 20000 lei, valoare declarată pentru asigurarea orzului;

Ascultând părțile în concluziuni;

Având în vedere că din esaminarea actelor aflate în dosarul cauzei, și din desbaterile urmate înaintea Curții se constată în fapt că, Banca agricolă sucursala Brăila, deschizând lui G. R. Danielescu un credit prin compt curent, acesta la rëndul său prin actul de gagiū comercial sub No. 17 din 27 Iulie 1898 pentru garantarea Băncei agricole de sumele ce îi va avansa, constituie în favoarea ei ca gagiū comercial o cantitate de 54 vagoane orz aflat în magasia sa din vadul cazărmei și predă Băncei polița de asigurare a societății Naționala sucursala Brăila cu No. 135708, cedând tot odată Băncei drepturile sale asupra sumei de 20000 lei, valoarea asigurării cuprinsă în această poliță;

Având în vedere că din cauza naturei împrumutului prin compt curent, părțile contractante au convenit pentru înlesnirea operațiunei, să deroge la dispozițiunile art. 481 Cod comercial, stipulând prin actul de gagiū că îngrijirea pentru conservarea productelor date în gagiū să nu mai privească pe creditor, ci pe debitor cu toate îndatoririle ce se prevede de lege la capitolul «Depositul» în privința depositelor; Că în acest scop Banca predă debitorului Danielescu cheile magazinului, așa că de la încheierea actului de gagiū din 27 Iulie, de fapt debitorul avea în posesiunea sa gagiul, pe dânsul l privea toată îngrijirea pentru conservarea lucrului amanetat;

Având în vedere că G. R. Danielescu înainte de constituirea gagiului plătișe și prima de asigurare contra incendiului pentru 54 vagoane orz, la facerea actului de gagiū din 27 Iulie 1898 cedează această poliță de asigurare Băncei agricole;

Că în urmă treptat la fie care expirare a termenului de asigurare, tot dânsul Danielescu, reînțește pe numele său asigurarea și plătește primele fără să facă vre o obiecțiune Băncei agricole, că de ce dânsa nu se conformă cu dispozițiunile literel i de sub art. 6 din legea constitutivă a Băncei agricole;

Având în vedere că cea de pe urmă ofertă și plata primei, debitorul gagișt o face la 8 Maiū 1899, adică cu 40 zile după expirarea termenului asigurării anterioare, și înainte de expirarea celor 24 ore de la plata primei, orzul este distrus prin incendiū, așa că gagiul Băncei agricole dacă ar fi fost asigurat înainte de 4 Maiū 1899, nici Banca agricolă nu l'ar fi pierdut, nici debitorul gagișt nu ar fi suferit pierderea mărfei, pierdere datorită neglijenței sale;

Considerând că așa fiind împrejurările de fapt, greșit se afirmă de reclamant și eronat se constată de tribunal prin sentința condemnătoare când se zice: că Banca agricolă în urma constituției gagiului a achitat o primă de asigurare, și că în momentul când orzul a ars, nu era achitată prima cuvenită societăței de asigurare;

Considerând că atât afirmarea reclamantului cât și constatarea tribunalului, se reduce la aceea,—după cum s'a arătat de apelante înaintea Curței, fără să fie contrazis de advocații reclamantului nici de acesta personal, că în registrele Băncei agricole prezentate la tribunal se vede trecut o plată a unei prime de asigurare făcută de Banca agricolă pentru G. R. Danielescu, însă după cum se arată în acel registru, această plată a avut loc în luna Maiū 1898 cu ocazia unei alte operațiuni și înainte de constituirea actului de gagiū în litigiū sub No. 17 din 27 Iulie 1898;

Că tot atât de greșită este afirmarea reclamantului când se zice, că Banca agricolă a făcut oferta asigurării cu data de 3 Februarie 1899, când din examinarea ofertei se vede că, nu un agent al Băncei agricole ci un agent al Societăței de asigurare sucursala Brăila, la care d-l Hercule Fulga este director,— a făcut oferta, iar asigurarea s'a făcut pe numele lui G. R. Danielescu, plătiind el prima de asigurare;

Că în orî-ce cas, oferta și chiar plata primei de asigurare făcută de un agent al Societăței de asigurare, nu privește întru nimic pe Banca agricolă, care rămâne străină de consecințele unor asemenea acte făcute de o persoană care nu ține de administrația Băncei;

Considerând că tot atât de nefondată este în fapt și constatarea faptului că «în momentul când a ars orzul, nu era achitată societăței prima de asigurare» — când din polița sub No. 217188 din 26/8 Maiū 1899 se vede că la această dată debitorul gagișt plătișe prima, iar din scrisoarea cu data 27/9 Mai adresată de Danielescu agentului de asigurare, și din petițiunea introductivă de instanță se arată că orzul a ars în noaptea de 8 spre 9 Maiū 1899,— prin urmare nu poate fi vorba că amanetul nu a fost asigurat, dar că asigurarea nu a fost făcută cu 24 ore înainte de incendiū, cea-ce a decis pe Societatea de asigurare să nu plătească costul productelor constituite în gagiū, așa că Banca a rămas cu gagiul pierdut;

Având în vedere că faptele fiind restabilite la adeverata lor stare, cestiunile de drept ce s'au discutat înaintea Curței și de soluțiunea cărora depinde rezolvarea procesului, sunt: 1) de ce natură este actul intervenit între părțile litigante; 2) în a cui era sarcina de a asigura productele constituite în gagiū; 3) în cas când Banca agricolă era datoare să facă asigurarea în profitul cui o face și 4) dacă Banca neasigurând trebuie să răspundă de vre-o culpă când gagiul a fost distrus prin incendiū;

Considerând că conform art. 6 al. 1 din legea constitutivă a Băncei agricole, și art. 18 din statutele acestei instituțiuni, Banca este îndrituită a face toate operațiunile compatibile cu scopul său, și în special și cu preferință pentru agricultorii așa ea va împrumuta pe agricultorii, proprietarii de moșii sau arendași contra constituției unui gagiū, etc.;

Considerând că din termenii întrebunțați de acest articol «va face toate operațiunile compatibile cu scopul său și în special și cu preferință pentru agricultorii», se înțelege că nu numai cu proprietarii de moșii, arendași și agricultorii, Banca poate face operațiuni de împrumut prin gagiū, dar cu toți aceia care prin na-

tura comerțului lor, fac cu dânsa operațiunii compatibile cu scopul constituirei Băncii agricole: căci este de netăgăduit că acei ce fac comerțul produselor agricole contribuiesc în mare parte la întindere și ameliorarea producțiunii agriculturii, — scop pentru care Banca agricolă a fost instituită;

Considerând că tot în virtutea art. 6 din legea Băncii agricole al. 3, Banca poate acorda aceluiași persoane compturi curente pe baza constituirei unui gagiu conform al. I, precum în speță este operațiunea făcută de G. R. Danielescu comerciant de cereale;

Considerând că actul de gagiu intervenit între reclamant și Banca apelantă, fiind făcut în conformitate cu dispozițiunile art. 6 al. 1 și 3 din legea Băncii agricole, și art. 18 al. 1 și 3 din statutele acestei instituțiuni, cesiunea cuî incumbă sarcina asigurării și cuî profită această asigurare în cas când Băncii cădea în sarcinarea să facă asigurarea, trebuie rezolvată prin legea specială care reglementează împrumuturile Băncii agricole, independent de împrejurarea că împrumuturile contractate cu Banca agricolă conform art. 6 al. 2 și 3 și urm. din prezenta lege sunt de natură comercială după cum glăsuște art. 16 din această lege;

Considerând că în conformitate cu dispozițiunea din litera *i* de sub al. 1 din art. 6 legea Băncii agricole, toate amanetele trebuie să fie asigurate în contra grindinei și a incendiului înainte de realizarea împrumutului, așa că din această dispozițiune rezultă că este interzis Băncii de a face vre un împrumut fără ca amanetul să fi fost asigurat; că tot după dispozițiunile art. 6 litera *i* se prevede că, pentru asigurările existente în momentul împrumutului, polițele vor fi transmise prin cesiune Băncii agricole,—dispozițiune din care rezultă clar că obligațiunea în prim rînd a împrumutătorului gagist este, de a face asigurarea amanetului, și în cas când acesta nu ar voi său ar neglija, atunci Banca agricolă,—cum se zice în partea finală a textului, «va face ea asigurarea pe numele său» și aceasta pentru ca nici odată Banca să fie în pagubă; Că din redactarea dispozițiunilor de la litera *i* de sub aliniatul 1 al art. 6 din legea Băncii agricole, alt înțeles nu poate da de cât că asigurarea nu se face fie de debitorul gagist, fie de Banca însuși, de cât în interesul ei,—și, aceasta pentru ca sumele ce a avansat debitorului să fie acoperite, în cas de sinistru, de prima de asigurare, la care numai Banca are dreptul cât timp nu a fost achitată;

Considerând că această soluțiune este atât de adevărată că, dacă Banca asigură pe numele său, amanetul care ar fi de o valoare mult mai mare de cât suma ce ridicase debitorul gagist, numai pentru o valoare egală cu suma împrumutată, debitorul nu este în drept să reclame și să zică Băncii în cas de ardeura totală a amanetului, «ești în culpă căci neasigurând întregul amanet, mi-ai cauzat o daună»; Că de alt-fel toate măsurile asigurătoare ce Banca le ia prin legea ei constitutivă, sunt luate în interesul ei propriu și pentru folosința sa, neputându-se prevala debitorul de dînsese ca de un drept al său;

Că dacă Banca agricolă a neglijat să ia una din acele măsuri asigurătoare, ceî dictează legea ei con-

stitutivă, ca în specie asigurarea contra incendiului,— Banca va suferi paguba ceî va cauza dispariția gagiului, fără ca debitorul gagist să pretindă că neglijența Băncii constituind o culpă, să fie răspunzătoare de daune, mai cu seamă când în speță dacă este o neglijență din partea Băncii, apoi este și una din partea debitorului care nu a făcut reînnoirea asigurării la timp, așa că fie-care, adică atât Banca cât și debitorul fiind în culpă, fie-care va suporta consecințele neglijenței sale. Banca pierde gagiul ce servea spre acoperirea sumelor ce avansase, iar debitorul pierde lucrul ce amanetase;

Considerând că argumentul tras de reclamant din dispozițiunile art. 451 Cod com., nu este fondat nici în fapt, nici în drept, de oare-ce în fapt toate asigurările anterioare celei din 8 Maiu 1899, precum și aceasta din urmă făcută la 4 zile după expirarea termenului, au fost făcute de dînsul, așa că nu poate fi vorba de o a doua asigurare căci făcuse dînsul una; Că de asemenea în drept nu este fondat argumentul căci cazul prevăzut de art. 451 Cod com. s'ar referi la ipoteza când Banca agricolă făcînd ea asigurările anterioare și obligată a face și această din urmă, debitorul gagist nu poate într'adevăr să vie și el să facă o a doua asigurare pentru același timp și pentru aceleași riscuri,—când Banca făcuse deja asigurarea,—ceea-ce nu este în speța procesului de față;

Considerând că actul de gagiu din 27 Iulie 1898, calificat de art. 16 din legea Băncii agricole ca act de natură comercială, fiind după cum rezultă din convențiunea părților contractante și din desbateri, o operațiune reglementată de legea specială a Băncii, nu are ce căuta aci discuțiunea asupra ipotezei prevăzută de art. 481 Cod comercial, și înțelesului ce trebuie dat stipulațiunii din actul de gagiu referitoare la derogățiunea ce se aduce art. 481 Cod com.;

Că chiar dacă s'ar căta în textul art. 481 Cod com. soluțiunea cesiunii cuî incumbă obligația asigurării, totuși această soluțiune nu o putem găsi în dispozițiunile acestui articol, căci doctrina este unanimă a recunoaște că prin termenii art. 481 «creditorul e dator a face actele necesare pentru conservarea lucrului primit în gagiu», se înțelege toate îngrijirile ce se pot aduce pentru păstrarea și conservarea fizică a lucrului,—îngrijiri în care nu intră și asigurarea,—aceasta nefiind o măsură de conservare;

Că în fine admițînd hipotetic că conform dispozițiunilor art. 418 Cod com., creditorul gagist ar fi obligat să facă asigurarea amanetului, însă cum aceste dispozițiuni nu sunt de ordine publică, și părțile contractante derogînd printr'o stipulațiune expresă în actul de gagiu, că îngrijirea pentru conservarea orzului amanetat să privească pe debitor, nu mai poate răspunde creditorul de neglijența debitorului gagist care singur își luase obligația de a aduce toate îngrijirile pentru conservarea amanetului și prin urmare și de a asigura;

Din cele mai sus expuse rezultă că acțiunea reclamantului G. R. Danielescu este nefondată atât în fapt cât și în drept;

Că dar apelul fiind fondat, urmează a se admite, a

se reforma sentința tribunalului și prin consecință a se respinge acțiunea lui G. R. Danielescu ;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată făcută de Banca agricolă sucursala Brăila, asupra căror Curtea statuând le fixează la suma de două sute lei.

Pentru aceste motive, Curtea, în majoritate, admite apelul făcut de Banca agricolă, etc.

(ss) G. C. Șișman, I. Bastache, D. G. Tăslăoanu.

p. grefier (s) C. N. Constantinescu

O p i n i u n e

Subsemnații suntem de părere a se respinge apelul făcut de Banca agricolă sucursala Brăila și a se confirma sentința tribunalului Brăila, secția II cu No. 32/901 pentru următoarele motive :

Din însuși contractul de gagiū intervenit între părți cu No. 17 din 27 Iulie 1898, se constată că a făcut obiectul unei stipulațiuni exprese, ca debitorul să cedeze Băncii agricole polița de asigurare a produselor ce pune în gagiū, de unde rezultă, că pentru viitor trecuse în sarcina Băncii agricole grija asigurării produselor în cestiune ;

Banca agricolă este chiar obligată prin legea sa organică—art. 6 lit. i ca produsele ce primește ca amanet sau gagiū în tot-d'a-una să le asigure ea, și în caz când de mai înainte fusese asigurate de proprietarul lor, polița de asigurare să se cedeze ei, deci în sarcina ei trece în tot-d'a-una asigurarea lucrului ce i se dă în gagiū ;

Când prin contractul de gagiū părțile au stipulat prin derogatiune la art. 481 Cod comercial, ca îngrijirea pentru conservarea produselor date în gagiū să fie în sarcina debitorului, prin aceasta s'a înțeles de părți, că se lasă în îngrijirea debitorului tot ce este necesar pentru conservarea lucrului dat în gagiū, și cum asigurarea lucrului nu este o măsură de conservare, aceasta n'a putut trece pe baza acestor stipulațiuni în sarcina debitorului, și nici chiar nu putea Banca agricolă, sucursala Brăila, să lase în îngrijirea debitorului asigurarea lucrului dat în gagiū, legea sa organică o prind-o de la aceasta, și pundu-i ei îndatorirea asigurării lucrului dat în gagiū ;

Dacă în timpul pe când lucrul se afla dat în gagiū Băncii agricole, debitorul a avut grije a plăti tot-d'a-una asigurarea, el a făcut aceasta de sigur, fiind că în definitiv tot pe dânsul 'l privea această plată, dar de aci nu rezultă că Banca nu mai era datoare a avea grije de asigurare și că în sarcina debitorului se lăsase asigurarea, — Banca agricolă și conform contractului de gagiū, și conform legii sale organice era singură obligată a avea grije de asigurarea lucrului, și în caz când dânsa nu face asigurarea, și lucrul piere, pe dânsa o privește răspunderea pierderii lucrului ce'i fusese dat în gagiū ;

Asigurarea lucrului dat în gagiū se făcea și în interesul Băncii agricole și în interesul proprietarului lucrului, pentru că după cum Banca era interesată a se asigura de suma ce dedese pentru gagiū constituit, tot ast-fel era interesat și proprietarul lucrului, de a se asigura de valoarea lucrului dat în gagiū, care în tot-d'a-una întrece suma avansată de Bancă în comptul acestui lucru, proprietarul lucrului fiind și cel care suportă în tot-d'a-una cheltuelile asigurării ;

Cum în speță Banca agricolă după ce expirase termenul asigurării, n'a avut grija de a face în timp o nouă asigurare a lucrului ce'i fusese dat în gagiū, și acest lucru arzând, răspunderea acestei pierderi o privește pe Banca agricolă în cât apelul său care tinde de a îndepărta această răspundere, urmează a fi respins ca infondat ;

Pentru acest motive suntem de părere a se respinge apelul făcut de Banca agricolă și a se confirma sentința tribunalului Brăila, s. II cu No. 32/901.

(ss) C. Nicolescu, V. Tătaru.

D E L A B A R O U

Vineri la orele 3 după amiază d-niū advocații din capitală, au fost convocați de d-l Decan, pentru a asculta darea de seamă a gestiunii consiliului de disciplină pe perioada de 2 ani trecuți și a da descărcare de această gestiune.

Au răspuns la apel, nu tocmai mulți în raport cu numărul advocaților înscriși în tabloū. Cu toate acestea cei prezenți, după ce au ascultat expunerea făcută de către d. Decan a situațiunii financiare, din care rezultă un plus de trei mii lei față de gestiunea trecută de acum 2 ani care se încheiase cu un sold de 12000 lei, au aprobat în unanimitate această situație și au dat descărcare consiliului, acoperind cu semnături procesul verbal de situație.

După aceia, D. Decan, a arătat cum, decis fiind a se retrage de la sarcina grea de a fi în capul baroului, sarcină îngreuiată și mai mult prin greutatea sale familiare, totuși a renunțat și de astă dată la odihna sa cedând insistențelor amicilor cari l'au rugat să accepte a fi reales ca Decan al baroului de Ilfov pe noul period de 2 ani. După aceia a cerut d-lor advocați că alegându-l pe d-sa ca Decan să'i dea și un consiliū cu care să poată lucra. În acest scop a propus ca din vechiul consiliū să se menție numai d-niū ; C. Polizu, Ticu Ștefănescu și Th. Borneanu, restu să se compue din d-niū C. Arion, N. Basilescu și N. Flămânda. (1).

Nu putem zice cu lista a fost primită ca răceală dar nici cu aplause prelungite.

În urmă a luat cuvântul d-l avocat I. Oteteleşanu, care, după ce a adus mai multe elogii, bine meritate d-lui Danielopolu și ca Profesor și ca decan ; apoi foarte emoționat—după cum mărturisea singur—a reamintit d-lui Decan un deziderat al d-sale de acum 4 ani, când a fost ales ca Decan, în locul d-lui D. Giani că nu e bine ca persoanele să se perpetueze la Decanat, și cerea să știe dacă d. Decan mai ține astăzi la acel deziderat.

După aceea a vorbit d. avocat Dan, un tînăr care promite și care cu foarte mult cuvânt, cerea candidaților să spue cu ce program se prezintă ? Ce au de gând să facă ? Pentru că este incontestabil că baroul are nevoie de multe îndreptări, cari depind foarte mult de la modul cum se va pricepe consiliul să lucreze și atunci foarte cu drept cuvânt întreba tînărul nostru avocat : d-niū consilierii cari își pun candidatura, se vor simți în stare să stărpească relele de cari suferă baroul ?

La întrebările puse de d. avocat Dan, ne asociem și noi, pentru că nu înțelegem ca cel care solicită cinstea de a fi ales în consiliul de disciplină, să nu spue mai dinainte de are de gând său nu să lucreze, pentru îmbunătățirea Corpului și ridicarea lui la înălțimea la care merită și mai cu seamă de a lua angajamentul să facă ast-fel ca tineretul care începe advocatura să găsească un sprijin atât în corpul în care intră, cât și în magistratul care'l judecă.

Mai există și alte liste, una în cap cu d. Vasile Lascăr ca decan și alta cu d. P. Grădișteanu. Consilierii, nu știm cine vor fi în aceste liste. Am auzit multe nume ; ne abținem însă de a publica vre-unul. Ceea ce putem spune este că de data aceasta, alegerea nu o să prea ineargă neted. Sunt mulți candidați.

C.

(1) Consilierii mazăliți sunt d-niū : V. Lascăr, M. Antonescu și C. Cernescu.